

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera întâi)
15 iulie 2004*

Procedură inițiată de Marie Lindfors

(cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare, formulată de Korkein hallinto-oikeus)

„Directiva 83/183/CEE – Transfer de reședință dintr-un stat membru în alt stat membru – Taxă percepută înainte de înmatricularea sau punerea în circulație a unui vehicul”

În cauza C-365/02,

având ca obiect o cerere adresată Curții, în temeiul articolului 234 CE, de către Korkein hallinto-oikeus (Finlanda) de pronunțare, într-o procedură inițiată de către

Marie Lindfors,

a unei hotărâri preliminare privind interpretarea articolului 1 din Directiva 83/183/CEE a Consiliului din 28 martie 1983 privind scutiile de taxe aplicabile importurilor permanente de proprietăți ale persoanelor fizice dintr-un stat membru (JO L 105, p. 64, ediție specială în limba română: capitol 09 volum 01 p. 71 - 74),

CURTEA (Camera întâi),

compusă din domnul P. Jann, președinte de Cameră, domnii A. Rosas și S. von Bahr, doamna R. Silva de Lapuerta și domnul K. Lenaerts (raportor), judecători,

avocat general: doamna C. Stix-Hackl,
grefier: domnul H. von Holstein, grefier adjunct,

după examinarea observațiilor scrise prezentate:

- pentru doamna Lindfors, de către domnul P. Snell, oikeustieteen kandidaatti,
- pentru guvernul finlandez, de către doamna T. Pynnä, în calitate de agent,
- pentru guvernul danez, de către domnul J. Bering Liisberg, în calitate de agent,
- pentru guvernul elen, de către domnii P. Panagiotounakos, D. Kalogiros și P. Mylonopoulos, în calitate de agenți,
- pentru Comisia Comunităților Europene, de către domnii R. Lyal și I. Koskinen, în calitate de agenți,

având în vedere raportul de ședință,

---

* Limba de procedură: finlandeza.

după ascultarea observațiilor orale ale doamnei Lindfors, reprezentată de către domnul P. Snell, ale guvernului finlandez, reprezentat de către doamna T. Pynnä, ale guvernului danez, reprezentat de către domnul J. Molde, în calitate de agent, ale guvernului elen, reprezentat de către domnul M. Apeessos, în calitate de agent și ale Comisiei, reprezentată de către domnii R. Lyal și I. Koskinen, în ședința din 15 ianuarie 2004,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 4 martie 2004,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Prin ordonanța din 10 octombrie 2002, primită de Curte la 14 octombrie 2002, Korkein hallinto-oikeus (Curtea Administrativă Supremă) a adresat, în temeiul articolului 234 CE, o întrebare preliminară privind interpretarea articolului 1 din Directiva 83/183/CEE a Consiliului din 28 martie 1983 privind scutiile de taxe aplicabile importurilor permanente de proprietăți ale persoanelor fizice dintr-un stat membru (JO L 105, p. 64, ediție specială în limba română: capitol 09 volum 01 p. 71 - 74).

2 Această întrebare a fost adresată în cadrul unui litigiu între doamna Lindfors și autoritățile finlandeze în ceea ce privește impozitul pe autoturisme prevăzut de legislația finlandeză, la care a fost supusă ca urmare a transferului reședinței sale în Finlanda.

Cadrul juridic

Dispozițiile relevante ale Directivei 83/183

3 Articolul 1 din Directiva 83/183 prevede:

„(1) Fiecare stat membru scutește, conform condițiilor și în cazurile prevăzute în cele ce urmează, de impozitul pe cifra de afaceri, de accize și orice alte impozite pe consum care se aplică în mod normal proprietăților importul permanent al proprietății personale dintr-un alt stat membru de către persoane fizice.

(2) Drepturile și taxele specifice și/sau periodice legate de folosirea acestor proprietăți în interiorul țării, precum taxele de înregistrare a vehiculelor, taxele de drum și abonamentele TV nu sunt reglementate de prezenta directivă.”

Legislația finlandeză

4 Dispozițiile naționale relevante sunt prevăzute în Autoverolaki (1482/1994) (Legea privind impozitul pe autoturisme) din 29 decembrie 1994, în versiunea sa aplicabilă în 1999 (denumită în continuare „Legea privind impozitul pe autoturisme”).

5 Articolul 1 alineatul (1) din Legea privind impozitul pe autoturisme prevede că această taxă (denumită în continuare „autovero”) este „plătită statului [...] înainte de înmatriculare sau de punerea în circulație în Finlanda a autoturismelor”.

6 În conformitate cu articolul 2 din legea menționată „prin punerea în circulație în Finlanda se înțelege punerea în circulație a vehiculului pe teritoriul finlandez, chiar dacă nu a fost înmatriculat în țară”. Această dispoziție enunță în continuare: „Cu toate acestea, nu se consideră o operațiune impozabilă utilizarea unui vehicul înmatriculat într-un alt stat decât Finlanda, importat temporar în țară de către o persoană fizică care își are reședința permanentă

în alt stat decât Finlanda pentru a satisface nevoile sale personale și care este destinat numai pentru utilizarea sa pe parcursul unei durate de maxim șase luni [...]”.

7 În conformitate cu articolul 4 alineatul (1) din aceeași lege „debitorul impozitului pe autoturism este importatorul sau producătorul vehiculului în cazul în care vehiculul a fost fabricat în Finlanda”. 7 De asemenea, articolul 5 din această lege precizează că „debitorul impozitului pe autoturisme este obligat să achite, de asemenea, o taxă pe valoarea adăugată, calculată pe baza impozitului pe autoturisme”.

8 La momentul evenimentelor care au condus la acțiunea principală, articolul 6 alineatul (1) din Legea privind impozitul pe autoturisme enunța:

„Taxa datorată este egală cu valoarea impozabilă a vehiculului, diminuat cu 4 600 FIM. Cu toate acestea, cuantumul taxei este întotdeauna cel puțin egală cu 50 % din valoarea impozabilă a vehiculului.”

9 În conformitate cu articolul 7 alineatul (1) din legea menționată, unui vehicul de ocazie importat i se aplică aceeași taxă ca unui vehicul nou echivalent, această taxă fiind, cu toate acestea, redusă în funcție de un barem proporțional care ține seama de durata (calculată în număr de luni) în care vehiculul a fost utilizat.

10 În conformitate cu articolul 25 alineatul (1) din aceeași lege, „se acordă o deducere fiscală care nu depășește 80 000 FIM pentru vehiculul impozabil care aparține unei familii, importat în cadrul unui transfer de reședință în Finlanda”, dacă sunt întrunite condițiile stabilite de această dispoziție.

Acțiunea principală și întrebarea preliminară

11 După ce a locuit în alte state membre, doamna Lindfors a venit să își stabilească domiciliul permanent în Finlanda și, în cadrul acestui transfer de reședință, a importat, la 4 august 1999, un autoturism care făcea parte din proprietățile sale personale, pe care l-a pus în circulație în Țările de Jos în 1995, după ce l-a cumpărat în Germania.

12 Într-o înștiințare de plată din 4 august 1999, Hangan tullikamari (biroul vamal din Hanko) (Finlanda), a acordat doamnei Lindfors o reducere de 80 000 FIM și a stabilit autovero pe care aceasta trebuia să o plătească la 16 556 FIM, sumă la care se adauga o taxă pe valoarea adăugată în valoare de 3 642 FIM, adică un total de 20 198 FIM (aproximativ 3 400 euro).

13 Doamna Lindfors a introdus o acțiune împotriva acestei decizii în fața Helsingin hallinto-oikeus (Tribunalul Administrativ din Helsinki) (Finlanda). Într-adevăr, aceasta consideră că autovero este un impozit pe consum a cărui prelevare este interzisă în temeiul articolului 1 alineatul (1) din Directiva 83/183.

14 Această acțiune a fost respinsă. Helsingin hallinto-oikeus a hotărât că, în calitate de taxă legată de înmatricularea sau de punerea în circulație a unui vehicul în Finlanda, autovero trebuie să fie considerată o taxă specifică privind folosirea unei proprietăți în interiorul țării, în sensul articolului 1 alineatul (2) din Directiva 83/183, o astfel de taxă fiind exclusă din sfera de aplicare a acestei directive.

15 Doamna Lindfors a solicitat Korkein hallinto-oikeus autorizația de a introduce un recurs împotriva deciziei Helsingin hallinto-oikeus.

16 Korkein hallinto-oikeus a decis să suspende judecata și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Articolul 1 din Directiva 83/183 trebuie interpretat [...] în sensul că impozitul pe autoturisme (autovero) în sensul Legii privind impozitul pe autovehicule (autoverolaki), perceput pentru un vehicul importat în Finlanda dintr-un alt stat membru în cadrul unei schimbări de reședință, este un impozit pe consum în conformitate cu articolul 1 alineatul (1) din directivă, ori un drept sau o taxă specifică privind utilizarea acestei proprietăți în interiorul țării, în conformitate cu articolul 1 alineatul (2)?”

Cu privire la întrebarea preliminară

Observații preliminare

17 În Hotărârea din 19 septembrie 2002, Tulliasiamies și Siilin (C-101/00, Rec., p. I-7487, punctele 61 și 80), Curtea a hotărât că autovero constituie o impunere internă discriminatorie și interzisă la articolul 90 CE în măsura în care valoarea acestei taxe pentru un vehicul de ocazie importat depășește valoarea taxei reziduale incluse în valoarea unui vehicul de ocazie similar înmatriculat deja pe teritoriul finlandez.

18 Întrebarea preliminară se referă numai la legalitatea prelevării unei taxe cum este autovero – independent de modul de calcul al acesteia sau de valoarea sa – cu ocazia unui transfer de reședință dintr-un stat membru în altul.

Observații prezentate Curții

19 Doamna Lindfors susține că autovero este o taxă pe consum care se percepe la importul unui vehicul pe teritoriul finlandez. O astfel de taxă ar trebui să beneficieze de scutirea prevăzută la articolul 1 alineatul (1) din Directiva 83/183.

20 Faptul că autovero este o taxă pe consum, în sensul dispoziției menționate anterior, reiese, în opinia doamnei Lindfors, nu numai din caracteristicile acestei taxe, dar și, indirect, din sfera de aplicare a Directivei 83/182/CEE a Consiliului din 28 martie 1983 privind scutirile de taxă în interiorul Comunității pentru anumite mijloace de transport importate temporar dintr-un stat membru în altul (JO L 105, p. 59, ediție specială în limba română: capitol 09 volum 01 p. 66 - 70), precum și din propunerea de Directivă a Consiliului 98/C 108/12 de stabilire a tratamentului fiscal al autovehiculelor transferate definitiv într-un alt stat membru, în urma unui transfer de reședință sau utilizate temporar într-un alt stat membru decât cel în care acestea sunt înmatriculate (JO 1998, C 108, p. 75, și – propunerea modificată – JO 1999, C 145, p. 6).

21 Guvernele finlandez, danez și elen constată că autovero nu poate fi asimilată unei taxe datorate în mod normal la importul final, de către o persoană fizică, de proprietăți personale provenite dintr-un alt stat membru în sensul articolului 1 alineatul (1) din Directiva 83/183. Într-adevăr, circumstanța determinantă pentru exigibilitatea acesteia este utilizarea vehiculului pe drumuri publice în Finlanda, chiar dacă, de obicei, această taxă este percepută cu ocazia înmatriculării. În orice caz, în calitate de taxă specifică privind utilizarea sau înmatricularea, autovero este, în mod expres, exclusă din sfera de aplicare a acestei directive, în temeiul articolului 1 alineatul (2) din aceasta.

22 Comisia subliniază faptul că articolul 1 alineatul (2) din Directiva 83/183 exclude din sfera sa de aplicare, „drepturile percepute cu ocazia înmatriculării autovehiculelor”. Spre deosebire

de taxele care au ca scop să contribuie la finanțarea administrațiilor publice, „drepturile” constituie contrapartida pentru serviciile furnizate de către puterea publică. Potrivit Comisiei, autovero nu este un „drept” perceput în momentul înmatriculării, ci un impozit pe consum a cărui prelevare este interzisă la alineatul (1) din articolul menționat, în cadrul unui transfer de reședință. Această interdicție se aplică taxelor al căror fapt generator, care este baza de impozitare, este importul unei proprietăți în cadrul unui transfer de reședință.

23 Comisia susține că impozitul s-a aplicat deja pentru înmatricularea vehiculului și punerea acestuia în circulație în statul de origine. Libera circulație ar fi compromisă în cazul în care statul membru de destinație ar putea din nou să impună plata unei taxe pe această bază. Prin urmare, dispozițiile Directivei 83/183 ar trebui interpretate în lumina dreptului fundamental la libera circulație consacrat la articolul 18 CE în favoarea cetățenilor Uniunii.

Răspunsul Curții

24 Este necesar să se examineze, în primul rând, după cum pretind doamna Lindfors și Comisia, dacă autovero intră în sfera de aplicare a articolului 1 alineatul (1) din Directiva 83/183. În această privință, este necesar să se sublinieze faptul că denumirea taxei în legislația națională nu este – ca atare – decisivă pentru a stabili dacă taxa în cauză este prevăzută de această dispoziție.

25 O lectură coroborată a articolelor 1 și 2 din legea privind impozitul pe autoturisme arată că autovero este plătită înainte de înmatricularea sau punerea în circulație a unui autoturism în Finlanda. Rezultă din dosar și, în special, din articolul 2 din această lege, precum și din observațiile guvernului finlandez și ale doamnei Lindfors că, cu excepția cazurilor de import temporar, utilizarea unui vehicul în rețeaua rutieră finlandeză implică prelevarea acestei taxe. Astfel, acest guvern explică faptul că circumstanța determinantă pentru prelevarea autovero este faptul că vehiculul este utilizat pentru a circula, chiar dacă, de obicei, taxa este percepută cu ocazia înmatriculării. De asemenea, doamna Lindfors confirmă faptul că legea privind impozitul pe autoturisme se bazează pe principiul că orice utilizare a vehiculului, oricât de minimă, implică prelevarea taxei.

26 În aceste condiții, o taxă precum autovero nu poate fi considerată drept o impunere legată de importul care intră în sfera de aplicare a scutirii prevăzute la articolul 1 alineatul (1) din Directiva 83/183. Într-adevăr, faptul generator al acestei taxe este utilizarea unui vehicul pe teritoriul finlandez, care nu este neapărat legată de operațiunea de import (a se vedea, în acest sens, Hotărârea din 29 aprilie 2004, Weigel, C-387/01, Rec., p. I-4981, punctul 47).

27 Rezultă că o taxă care are caracteristicile autovero nu intră în sfera de aplicare a scutirii fiscale prevăzute la articolul 1 alineatul (1) din Directiva 83/183.

28 Această concluzie este confirmată la articolul 1 alineatul (2) din Directiva 83/183. Într-adevăr, din moment ce autovero este exigibil ca urmare a utilizării unui vehicul în Finlanda, taxe precum cea din acțiunea principală constituie „taxe specifice [...] legate de folosirea acestor proprietăți în interiorul țării” în sensul dispoziției menționate.

29 Doamna Lindfors nu își poate întemeia argumentația pe sfera de aplicare a Directivei 83/182 privind scutirile fiscale aplicabile la importul temporar de anumite mijloace de transport. Într-adevăr, faptul că, în conformitate cu articolul 1 din această directivă, un cetățean al Uniunii care importă temporar un vehicul în Finlanda este scutit de autovero nu permite să se concluzioneze că această taxă este inclusă în scutirea fiscală instituită prin Directiva 83/183, care se referă la importul final de vehicule.

30 Propunerea de directivă 98/C 108/12 nu permite interpretarea Directivei 83/183 astfel cum o fac doamna Lindfors și Comisia. Dimpotrivă, rezultă din al patrulea, al cincilea și al șaptelea considerent al acestei propuneri că adoptarea unei directive care interzice statelor membre să aplice, în conformitate cu articolul 1 din această propunere, „accize, taxe de înmatriculare [sau] alte impozite pe consum [...] autovehiculelor înmatriculate într-un alt stat membru și introduce definitiv pe teritoriul lor în urma transferului reședinței obișnuite a unei persoane fizice” este necesară tocmai ca urmare a caracterului inadecvat al regimului stabilit prin această directivă, astfel cum a subliniat avocatul general Tizzano în concluziile sale în cauza Weigel (hotărârea citată anterior, punctul 52).

31 Cu siguranță, astfel cum subliniază Comisia, autovero poate influența negativ decizia cetățenilor Uniunii de a-și exercita dreptul la libera circulație, astfel cum este consacrat, în special, la articolul 18 CE.

32 Chiar dacă, în plan formal, instanța de trimitere și-a limitat întrebarea la interpretarea articolului 1 din Directiva 83/183, o astfel de circumstanță nu împiedică furnizarea de către Curte către instanța națională a tuturor elementelor de interpretare a dreptului comunitar care pot fi utile pentru judecarea cauzei cu care aceasta este sesizată, fie că această instanță a făcut sau nu referire la acestea în enunțul întrebării sale (a se vedea, în acest sens, Hotărârea din 12 decembrie 1990, SARPP, C-241/89, Rec., p. I-4695, punctul 8; Hotărârea din 2 februarie 1994, Verband Sozialer Wettbewerb, denumită „Clinique”, C-315/92, Rec., p. I-317, punctul 7; Hotărârea din 4 martie 1999, Consorzio per la tutela del formaggio Gorgonzola, C-87/97, Rec., p. I-1301, punctul 16, și Hotărârea Weigel, citată anterior, punctul 44).

33 Prin urmare, este necesar să se examineze efectul articolului 18 CE pentru ca instanța de trimitere să poată aprecia conformitatea punerii în aplicare a autovero, într-un caz precum cel din acțiunea principală, cu cerințele care rezultă din această dispoziție.

34 În această privință, s-a hotărât deja că Tratatul CE nu garantează unui cetățean al Uniunii că transferul activităților sale într-un alt stat membru decât cel în care acesta a locuit anterior este neutru în ceea ce privește impozitarea. Ținând seama de disparitățile din legislațiile statelor membre în domeniu, un astfel de transfer poate, după caz, să fie mai mult sau mai puțin avantajos sau dezavantajos pentru cetățean, în planul impozitării indirecte. Rezultă că, în principiu, un eventual dezavantaj, în raport cu situația în care acest cetățean își exercita activitățile înainte de transferul menționat, nu este contrar articolului 18 CE, cu condiția ca legislația în cauză să nu dezavantajeze acest cetățean în raport cu cei care au fost deja supuși unei astfel de impuneri (a se vedea hotărârea Weigel, citată anterior, punctul 55).

35 Rezultă din dosar că Legea privind impozitul pe autoturisme prevede, la articolul 25 alineatul (1), o deducere fiscală care nu depășește 80 000 FIM (13 455 euro), în special pentru cetățenii Uniunii care își exercită dreptul la libera circulație în cadrul unui transfer de reședință în Finlanda. Este de competența instanței de trimitere să verifice dacă aplicarea acestei dispoziții și a unor eventuale alte dispoziții de legislație națională este de natură să garanteze că, în ceea ce privește taxa menționată, doamna Lindfors nu se află într-o situație mai puțin favorabilă decât cea în care se află cetățenii care au locuit permanent în Finlanda. În cazul în care instanța de trimitere constată că există o astfel de situație mai puțin favorabilă, aceasta trebuie să analizeze dacă această diferență de tratament este justificată din motive obiective independente de reședința persoanelor vizate și proporționale cu obiectivul urmărit în mod legitim de legislația națională (a se vedea Hotărârea din 11 iulie 2002, D’Hoop, C-224/98, Rec., p. I-6191, punctul 36).

36 Având în vedere cele menționate anterior, este necesar să se răspundă la întrebarea adresată după cum urmează:

Articolul 1 din Directiva 83/183 trebuie interpretat în sensul că nu se opune ca, în cadrul unui transfer de reședință a proprietarului unui vehicul dintr-un stat membru în altul, să se perceapă o taxă cum este cea prevăzută de Legea privind impozitul pe autoturisme înainte de înmatricularea sau de punerea în circulație a vehiculului în statul membru în care este transferată reședința. Cu toate acestea, ținând seama de cerințele care decurg din articolul 18 CE, este de competența instanței de trimitere să verifice dacă aplicarea legislației naționale este de natură să garanteze faptul că, în ceea ce privește această taxă, proprietarul menționat nu este într-o situație mai puțin favorabilă decât cea în care se află cetățenii care au locuit permanent în statul membru în cauză și, după caz, dacă un astfel de tratament diferențiat este justificat din motive obiective independente de reședința persoanelor în cauză și proporționale cu obiectivul urmărit în mod legitim de legislația națională.

Cu privire la cheltuielile de judecată

37 Cheltuielile efectuate de către guvernele finlandez, danez și elen, precum și de către Comisie, care au prezentat observații Curții, nu pot face obiectul unei rambursări. Întrucât procedura are, în raport cu părțile în acțiunea principală, un caracter incidental invocat în fața instanței de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată.

Pentru aceste motive,

CURTEA (Camera întâi),

pronunțându-se cu privire la întrebarea care i-a fost adresată de către Korkein hallinto-oikeus, prin Ordonanța din 10 octombrie 2002, declară:

Articolul 1 din Directiva 83/183 a Consiliului din 28 martie 1983 privind scutiile de taxe aplicabile importurilor permanente de proprietăți ale persoanelor fizice dintr-un stat membru trebuie interpretat în sensul că nu se opune ca, în cadrul unui transfer de reședință a proprietarului unui vehicul dintr-un stat membru în altul, să se perceapă o taxă cum este cea prevăzută de autoverolaki (1482/1994) (Legea privind impozitul pe autoturisme) înainte de înmatricularea sau de punerea în circulație a vehiculului în statul membru în care este transferată reședința. Cu toate acestea, ținând seama de cerințele care decurg din articolul 18 CE, este de competența instanței de trimitere să verifice dacă aplicarea legislației naționale este de natură să garanteze faptul că, în ceea ce privește această taxă, proprietarul menționat nu este într-o situație mai puțin favorabilă decât cea în care se află cetățenii care au locuit permanent în statul membru în cauză și, după caz, dacă un astfel de tratament diferențiat este justificat din motive obiective independente de reședința persoanelor în cauză și proporționale cu obiectivul urmărit în mod legitim de legislația națională.

Jann

Rosas

von Bahr

Silva de Lapuerta

Lenaerts

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, 15 iulie 2004.

Grefier

R. Grass

Președintele Camerei întâi

P. Jann